

31975L0321

L 147/24

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

9.6.1975

DIREKTIVA SVETA
z dne 20. maja 1975
o približevanju zakonodaje držav članic o krmilju kmetijskih ali gozdarskih traktorjev na kolesih
(75/321/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 100 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta, ⁽¹⁾

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora, ⁽²⁾

ker se tehnične zahteve, ki jih morajo traktorji izpolnjevati v skladu z nacionalno zakonodajo, med drugim nanašajo na krmilje;

ker se te zahteve razlikujejo od ene do druge države članice in ker je zato potrebno, da vse države članice sprejmejo enake zahteve bodisi poleg ali namesto svojih obstoječih predpisov, zlasti da bi se za vsak tip traktorja omogočil postopek EGS-homologacije, ki je predmet Direktive Sveta 74/150/EGS ⁽³⁾ z dne 4. marca 1974 o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji kmetijskih ali gozdarskih traktorjev na kolesih,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

1. Izraz „kmetijski ali gozdarski traktor“ pomeni vsako motorno vozilo, na katero so nameščena kolesa ali gosenice in z najmanj dvema osema, katerega glavna funkcija je njegova vlečna moč in ki je posebej namenjeno za vleko, potiskanje, prevažanje ali za pogon določenih strojev, strojne opreme ali priklopnikov, namenjenih uporabi v kmetijstvu ali gozdarstvu. Opremljeno je lahko za prevažanje tovora ali potnikov.

2. Ta direktiva se uporablja le za traktorje, opredeljene v prejšnjem odstavku, ki so opremljeni s kolesi s pnevmatikami ter imajo dve osi in največjo konstrukcijsko določeno hitrost med 6 in 25 km/h.

Člen 2

Nobena država članica ne sme zavrniti podelitve EGS-homologacije ali nacionalne homologacije za traktor zaradi razlogov, ki se nanašajo na krmilje, če le-to izpolnjuje zahteve, določene v Prilogi.

Člen 3

Nobena država članica ne sme zavrniti registracije ali prepovedati prodaje, vključitve v obratovanje ali uporabe traktorjev zaradi razlogov, ki so povezani s krmiljem, če le-to izpolnjuje zahteve, določene v Prilogi.

Člen 4

Spremembe, ki so potrebne za prilagoditev zahtev Priloge tehničnemu napredku, se sprejmejo v skladu s postopkom, ki je določen v členu 13 Direktive 74/150/EGS.

Člen 5

1. Države članice sprejmejo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, v osemnajstih mesecih od njene notifikacije. O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice zagotovijo, da se besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva, predložijo Komisiji.

Člen 6

Ta direktiva velja za države članice.

V Bruslju, 20. maja 1975

Za Svet

Predsednik

R. RYAN

⁽¹⁾ UL C 160, 18.12.1969, str. 29.

⁽²⁾ UL C 48, 16.4.1969, str. 21.

⁽³⁾ UL L 84, 28.3.1974, str. 10.

PRILOGA

1. POMEN IZRAZOV

1.1 **„Krmilje“**

Izraz „krmilje“ pomeni vso opremo, katere namen je spremeniti smer gibanja traktorja.

Krmilje lahko vsebuje:

- napravo za upravljanje krmilja;
- napravo za prenos upravljanja krmilja;
- krmiljena kolesa;
- je treba posebno opremo za proizvodnjo pomožne ali tuje sile za krmiljenje.

1.1.1 *„Naprava za upravljanje krmilja“*

Izraz „naprava za upravljanje krmilja“ označuje sestavne dele, ki jih voznik neposredno upravlja, da usmerja traktor.

1.1.2 *„Naprava za prenos upravljanja krmilja“*

Izraz „naprava za prenos upravljanja krmilja“ označuje vse dele med napravo za upravljanje krmilja in krmiljenimi kolesi, razen posebne opreme, ki je navedena v točki 1.1.4. Naprava za prenos upravljanja krmilja je lahko mehanska, hidravlična, pnevmatska, električna ali pa kombinacija naštetih.

1.1.3 *„Krmiljena kolesa“*

Izraz „krmiljena kolesa“ pomeni:

- kolesa, katerih smer se lahko neposredno ali posredno spremeni, z namenom spremembe smeri gibanja traktorja;
- vsa kolesa zgibno krmiljenih traktorjev;
- kolesa na isti osi, katerih obodna hitrost se lahko spremeni, z namenom spremembe smeri gibanja traktorja.

Samosledna kolesa niso krmiljena kolesa.

1.1.4 *„Posebna naprava“*

Izraz „posebna naprava“ označuje tisti del krmilja, ki proizvaja pomožno ali tujo silo za krmiljenje. Taka sila se lahko pridobi s katerim koli mehničnim, hidravličnim, pnevmatičnim ali električnim sistemom, ali s katero koli kombinacijo naštetih sistemov (na primer: s tlačno oljno črpalko, z zračnim kompresorjem ali akumulatorjem itd.)

1.2 **„Različne vrste krmilja“**

1.2.1 Odvisno od izvora sile, ki je potrebna za krmiljenje koles in spremembo smeri gibanja, poznamo naslednje vrste krmilja:

1.2.1.1 *ročno krmilje* pri katerem se sila za upravljanje pridobi samo z mišično močjo voznika;

- 1.2.1.2 *krmilje s pomožno silo*, kjer se povečana sila za upravljanje pridobi z mišično močjo voznika in s posebno napravo, navedeno v točki 1.1.4.

Upravljanje, pri katerem se sila za upravljanje v normalnih okoliščinah pridobi le s posebnimi napravami, navedenimi v točki 1.1.4, vendar pa je v primeru okvare posebnih naprav mogoče za upravljanje uporabiti mišično moč voznika, spada ta vrsta krmilnih mehanizmov v: „krmilni mehanizem s pomožno silo za upravljanje“.

- 1.2.1.3 *Krmilje s tujo silo*, je krmilje, pri katerem se sila za upravljanje pridobi samo s posebno napravo, navedeno v točki 1.1.4.

1.3 Sila za upravljanje

Izraz „sila za upravljanje“ označuje silo, ki jo voznik izvaja na napravi za upravljanje krmilja, da bi usmerjal traktor.

2. ZAHTEVE V ZVEZI Z IZDELAVO, VGRADNJO IN PREGLEDI

2.1 Splošne zahteve

- 2.1.1 Krmilje mora zagotoviti enostavno in varno krmiljenje traktorja in mora ustrezati podrobnim zahtevam, ki so določene v točki 2.2.

2.2 Posebne zahteve

2.2.1 Naprava za upravljanje krmilja

- 2.2.1.1 Naprava za upravljanje krmilja mora biti priročna za uporabo in prijem. Projektirana mora biti tako, da omogoča postopno spremembo smeri. Smer gibanja naprave mora biti enaka zaželeni spremembi smeri traktorja.

- 2.2.1.2 Potrebna sila za upravljanje, ki je potrebna za dosego obračalnega kroga s polmerom 12 m iz stanja popolne poravnosti krmiljenih koles, ne sme preseči 25 daN. Če se pri krmilju s pomožno silo prekine dovod pomožne sile, potrebna sila za upravljanje ne sme presežati 60 daN.

- 2.2.1.3 Da se preveri uskladitev z zahtevami točke 2.2.1.2, mora traktor na suhi, ravni površini, ki nudi dober prijem pnevmatik, iz vožnje naravnost, opisati spiralno gibanje pri hitrosti 10 kilometrov na uro. Sila na napravi za upravljanje krmilja, ki je potrebna za upravljanje, se beleži do trenutka, dokler ne doseže položaja, ki ustreza traktorju, ki vstopa v obračalni krog s polmerom 12 m. Trajanje preskusa (kar pomeni: čas od trenutka, ko se naprava za upravljanje krmilja prvič uporabi in trenutkom, ko doseže položaj, pri katerem se opravijo meritve) ne sme presežati pet sekund v normalnih okoliščinah in osem sekund, če posebna naprava za povečanje sile upravljanja preneha delovati. En zavoj mora biti izpeljan na levo in en zavoj na desno stran smeri vožnje.

Pri preskusu mora biti traktor obremenjen do svoje največje tehnično dovoljene mase. Porazdelitev mase na osi in tlak v pnevmatikah mora biti v skladu z navodili proizvajalca.

2.2.2 Naprava za prenos upravljanja krmilja

- 2.2.2.1 Krmilje ne sme vključevati niti električne niti izključno pnevmatične naprave za prenos upravljanja krmilja.

- 2.2.2.2 Naprave za prenos upravljanja krmilja morajo biti konstruirane tako, da izpolnjujejo vse obratovalne zahteve. Dostop za vzdrževanje in pregled mora biti enostaven.

- 2.2.2.3 Pri napravah za prenos upravljanja krmilja, ki niso izključno hidravlične, mora biti traktor mogoče krmiliti tudi, če pride do prenehanja delovanja hidravličnih ali pnevmatskih elementov, ki sestavljajo napravo za prenos upravljanja krmilja.

- 2.2.2.4 Naprave za prenos upravljanja krmilja, ki se upravljajo izključno hidravlično, in posebne naprave, omenjene v točki 1.1.4, morajo izpolnjevati naslednje zahteve:
- 2.2.2.4.1 Ena ali več varnostnih naprav za omejevanje tlaka morajo varovati celotni hidravlični sistem ali njegove dele pred previsokim tlakom.
- 2.2.2.4.2 Varnostna naprava za omejevanje tlaka mora biti naravnana tako, da ne presega tlaka T, ki je enak največjemu delovnemu tlaku, ki ga določi proizvajalec.
- 2.2.2.4.3 Cevne napeljave morajo imeti take tehnične karakteristike in mere, da zdržijo obremenitev štirikratnega tlaka T (ki ga dovolijo naprave za omejevanje tlaka). Cevne napeljave morajo biti nameščene na zaščiteneh mestih in razporejene tako, da je nevarnost poškodbe zaradi trčenja ali pretresov majhna in je nevarnost poškodbe zaradi predrgnjenja zanemarljiva.
- 2.2.3 *Krmiljena kolesa*
- 2.2.3.1 Vsa kolesa so lahko krmiljena kolesa.
- 2.2.4 *Posebna naprava*
- 2.2.4.1 Posebna naprava, opredeljena v točki 1.1.4, ki se uporablja pri vrstah krmilja določenih v točkah 1.2.1.2 in 1.2.1.3, je dovoljena v naslednjih okoliščinah:
- 2.2.4.1.1 Če je traktor opremljen s posebno napravo za pomožno silo upravljanja, kot je opredeljena v točki 1.2.1.2, ga mora biti mogoče voziti tudi, če pride do prenehanja delovanja posebne naprave, kot je že navedeno v točki 2.2.1.2. Če posebna naprava za pomožno silo upravljanja nima svojega izvora energije, mora biti opremljena z akumulatorjem energije. Ta akumulator energije se lahko nadomesti z neodvisno napravo, ki krmilnemu mehanizmu daje energijo prednostno pred drugimi sistemi, ki so sočasno povezani s skupnim izvorom energije. Krmilje in zavorni sistemi ne smejo imeti skupnega izvora energije. Če je izvor energije stisnjen zrak, mora biti zračni rezervoar zavarovan z nepovratnim ventilom.
- Kadar energijo za krmiljenje v normalnih okoliščinah daje samo posebna naprava, opredeljena v točki 1.1.4, mora biti krmilje s pomožno silo opremljeno z napravo, ki pri prenehanju delovanja posebne naprave, takrat ko sila, potrebna za upravljanje preseže 25 daN, z optičnim ali zvočnim signalom opozori na tako prenehanje delovanja posebne naprave.
- 2.2.4.1.2 Če je traktor opremljen s krmiljem s tujo silo, kot je opredeljeno v točki 1.2.1.3, in če ima tako krmilje izključno hidravlično napravo za prenos upravljanja krmilja, mora biti v primeru, če posebna naprava odpove, mogoče izvesti s pomočjo posebne dodatne naprave oba preskusa, določena v točki 2.2.1.3. Ta posebna dodatna naprava je lahko rezervoar s stisnjenim zrakom ali plinom. Kot posebna dodatna naprava se lahko uporabi oljna črpalka ali kompresor, če to napravo poganja vrtenje traktorskih koles in je z njimi v stalni neizklopljivi povezavi. V primeru odpovedi posebne naprave, mora optični ali zvočni signal opozoriti na tako napako.
- 2.2.4.1.2.1 Če je posebna naprava pnevmatična, mora biti opremljena z rezervoarjem s stisnjenim zrakom, ki je zavarovan z nepovratnim ventilom. Zmogljivost rezervoarja s stisnjenim zrakom se izračuna tako, da je možno opraviti vsaj sedem celotnih zasukov (od ene do druge skrajne lege krmiljenih koles) preden tlak v rezervoarju pade na polovico vrednosti delovnega tlaka. Preskus se mora opraviti s krmiljenimi kolesi dvignjenimi od tal.
-